Випадки з практики

УДК 616.747-003.215-08: 612.84.015.36

О.Д.Рудковська

ВИПАДОК ПОВНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЗОРУ ПІСЛЯ МЕДИКАМЕНТОЗНОГО ЛІКУВАННЯ ГЕМОФТАЛЬМУ

Кафедра офтальмології (зав. – д.мед.н. Я.І.Пенішкевич)
Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці

Резюме. Описаний випадок успішного лікування гемофтальму комбінацією традиційних препаратів із циклоплегіком. У короткий термін одержано високий функціональний результат.

Ключові слова: гемофтальм, акомодація, циклоплегік.

Гемофтальм – крововилив у склисте тіло – спостерігається при травмах ока, геморагічній глаукомі, діабетичній ретинопатії, артеріальній гіпертензії, атеросклерозі та інших захворюваннях. При цьому склисте тіло просочується кров'ю, різко падає гострота зору.

В осіб із проліферативною діабетичною ретинопатією часто виникають рецидивні гемофтальми, які призводять до вітреохоріоретинальної проліферації і тракційного відшарування сітківки. Частині пацієнтів із тяжким соматичним станом не показана вітреоретинальна хірургія, тому розробка нових схем консервативного лікування гемофтальму є актуальною.

Базовий комплекс медикаментозних препаратів включає гемостатики, ангіопротектори, ферменти, кортикостероїди, ретинопротектори, антикоагулянти, біостимулятори. Консервативна терапія проводиться тривало, за відсутності ефекту через місяць показана вітректомія [1].

Основна функція ока – акомодаційна – супроводжується значними енергозатратами зорової системи. Ми припустили за доцільне включити до базового комплексу терапії гемофтальму циклоплегіки, які забезпечують спокій акомодаційному апарату ока й економлять ресурси поживних речовин у зоровій системі, тим самим прискорюючи репаративні процеси в тканинах ока [2, 3].

Ефективність запропонованого методу лікування гемофтальму ілюструємо випадком з практики.

Хвора С-к М.Ю., 49 р., історія хвороби №7497. Поступила 6.05.08 р. в очне відділення Чернівецької обласної клінічної лікарні з діагнозом: субтотальний гемофтальм OS, вторинна неоваскулярна IV а (оперована) глаукома, незріла катаракта OD, проліферативна діабетична ретинопатія OU. Супутній діагноз: цукровий діабет, 1 тип, тяжка форма. Метаболічна кардіоміопатія, серцева недостатність I. Хронічна хвороба нирок III ст., діабетична нефропатія, гломерулосклероз, вторинна гіпертензія.

При поступленні: гострота зору OD = $\frac{1}{\infty}$ p r . l. incerta, гострота зору OS = 0,05 не коригуться. Внутрішньоочний тиск (ВОТ) = $\frac{19}{21}$ мм рт.ст.

Поле зору OD – не визначається, поле зору OS:

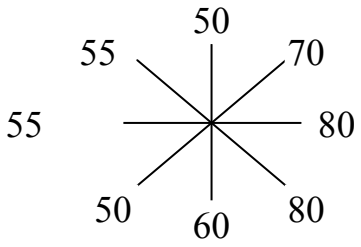

При біомікроскопії: OD – рогівка прозора, рубеоз райдужки, зіниця до 5 мм у діаметрі, не реагує на світло, кришталик негомогенно мутний. Очне дно не візуалізується. OS – рогівка прозора, зіниця до 2 мм у діаметрі, фотореактивна, за кришталиком – червонуватого кольору помутніння у вигляді неправильної форми гомогенних утворень, які рухаються при поворотах ока. Деталі очного дна не візуалізуються.

При ультразвуковому дослідженні OU – без патології.

У комплекс традиційних препаратів для лікування гемофтальму (дексаметазон, індоколір – у краплях у OS; емоксипін, дексазон, фраксипарин – парабульбарно в OS; електрофорез із лідазою на OS; дицинон, мілдронат, тіотріазолін – в/м) був доданий циклоплегік тропікамід: 1 % розчин – по 2 краплі 3 рази на день в обидва ока сумісно з носінням світлозахисних окулярів.

Тропікамід – холінолітик, який розширює зіницю і викликає параліч акомодації. Тривалість дії – 3-5 годин. Протипоказання – закритокутова глаукома.

Пацієнтці закапували тропікамід під постійним моніторингом ВОТ.

У хворої спостерігалося прискорене розсмоктування гемофтальму. На 3-й день перебування в стаціонарі гострота зору OS = 0,4-0,5; на 7-й день – 0,9-1,0; на 9-й день – 1,5.

© О.Д.Рудковська, 2009

При виписці 20.05.08: гострота зору OD = $\frac{1}{\infty}$ pr. l. incerta, гострота зору OS = 1.5; ВОТ = $\frac{18}{22}$ мм рт. ст. Поле зору OS:

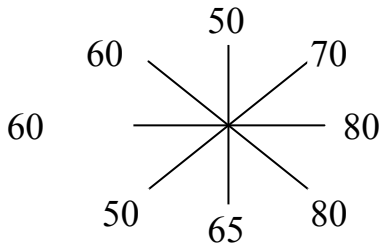

OD – передні відділи і задній сегмент – без змін. OS – рогівка прозора, медикаментозний мідріаз до 4 мм у діаметрі, залишкова геморагічна завись у склистому тілі, на очному дні – парамакулярно декілька преретинальних та інтраретинальних крововиливів, дистрофічні вогнища по всьому очному дну.

Хворій рекомендована підтримувальна терапія в комплексі з 1 % розчином тропікаміду – по 2 краплі 2 рази на день в обидва ока (сумісно з носінням світлозахисних окулярів) протягом місяця.

При контрольному огляді через місяць гострота зору OS = 1,5; завись у склистому тілі і крововиливи на очному дні розсмоктались. Ефект лікування стабільний протягом 8 місяців спостереження.

Хвора проконсультована в науково-дослідному інституті очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П.Філатова (м. Одеса). Лікарі-консультанти відзначили високий функціональний результат проведеного лікування.

За запропонованою методикою – традиційна терапія в комплексі з циклоплегіком тропікамідом – проліковано ще 5 осіб із гемофтальмом. В усіх випадках у короткі строки досягнута максимально можлива гострота зору. Оперативні втручання не знадобилися жодному пацієнту.

Таким чином, запропонована методика є простою і надійною в реалізації, не вимагає дороговартісного хірургічного обладнання, і може розширити можливості практичної офтальмології в лікуванні тяжкої патології – гемофтальму.

Література

1. Морозов В.И. Фармакотерапия глазных болезней. Изд. пятое, перераб. и дополн. / В.И.Морозов, А.А.Яковлев– М.: Медицина, 2004. – 542 с.
2. Рудковська О.Д. Ефективність циклоплегії в лікуванні оклюзій судин сітківки / О.Д.Рудковська // Тези наук.-практ.конф. „Новітні проблеми офтальмології". – Київ, Україна. – 9-11 жовтня 2008. – С. 165-166.
3. Рудковська О.Д. Новий підхід до лікування ішемічної оптиконейропатії / О.Д.Рудковська // Тези наук.-практ.конф. „Новітні проблеми офтальмології". – Київ, Україна. – 9-11 жовтня 2008. – С. 168-169.

СЛУЧАЙ ПОЛНОГО ВОССТАНОВЛЕНИЯ ЗРЕНИЯ ПОСЛЕ МЕДИКАМЕНТОЗНОГО ЛЕЧЕНИЯ ГЕМОФТАЛЬМА

О.Д.Рудковская

Резюме. Описан случай успешного лечения гемофтальма комбинацией традиционных препаратов с циклоплегиком. В короткие сроки получен высокий функциональный результат.

Ключевые слова: гемофтальм, аккомодация, циклоплегик.

A CASE OF COMPLETE VISION RESTORATION FOLLOWING A MEDICAMENTAL TREATMENT OF HEMOPHTHALMIA

O.D.Rudkovs'ka

Abstract. A case of a successful treatment of hemophthalmia with a combination of traditional drugs with a cycloplegic has been described. A high functional outcome was achieved over a short period of time.

Key words: hemophthalmia, accommodation, cycloplegic.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – проф. І.І.Заморський

Buk. Med. Herald. – 2009. – Vol.13, №3.–P.143-144

Надійшла до редакції 16.02.2009 року

© О.Д.Рудковська, 2009